

liberalci ni mogoče cesarstvo ohraniti mogočno, zadovoljno in srečno.

Zato so poklicali ministra Taaffeja, ki je pomagal pri volitvah za državni zbor nemške liberalce in kričače potisnoli v manjšino. Vsled tega je prenehala prejšnja borba zoper katol. Cerkvo, centralizacija ni več tako napeta, kakor pod liberalci, in slovanskim narodom se ne žuga iz Dunaja z brezobzirno germanizacijo.

Naši nemški liberalci pa mislijo, da bodo to dvojno velikansko, nesreč polno skušnjo izbrisali s hvalisanjem tega, kar je cesar Jožef res dobrega dognal. Kmetom je res pomagal, a ne za vsem. Ostali so grajščakom še podložni, dokler se niso z rešitvijo popolnem odkupili v letih 1850—60. Zmote nemških liberalcev o pravem poklici Avstrije so tolike in tako dopričane, da niti blizu misliti več ni, da bi še kedaj kdo resno skušal z njimi računati. Zato so pa tudi z najnovjšim slavljenjem cesarja Jožefa si prav slabo ustregli. Vlada jim sicer otročjega veselja ni hotela kaliti, pa njeni uradniki se nikder niso udeležili službeno, duhovniki tudi ne.

Če je kateri med liberalce smuknil, storil je to na lastno roko. Baron Hackelberg se je nad tem, sicer srečno pri kupici vina, kaj hudo razsrdil: kričaje zakaj se niso vladini organi udeležili. No, ti organi so se zglasili, ko so mu „Cillierco“ konfiscirali, ker je preveč njegovega govora objavila. Le nekateri učitelji in profesorji, zlasti pa celjske gimnazije ravnatelj g. dr. Svoboda se je drznil službeno iti k svečanosti in tudi dijake vlačiti za seboj. Slovenci pa so popolnem izostali, le nekateri nemškutarji so se prištolili in pomagali zoper sedanjo vrlo ministerstvo rogoviliti. O njih pa velja: odpustite jim, niso vedeli, kaj so delali.

Nemški liberalci slavijo tedaj cesarja Jožefa zato, ker je liberalno vladaril, centraliziral in narode germaniziral, ter mislijo s takšnimi hrupnimi demonstracijami ministerstvu grof Taaffejevemu neprilik delati. Ali to upanje je prazno in vsa demonstracija bo kmalu pozabljena!

Desterniški.

Gospodarske stvari.

Zimska salata.

To salato imenujemo „zimsko“ zavoljo tega, ker se le v poznem poletju poseje in presaja in ker pod milim nebom prezimuje. Imamo dvojno sorto žolto in rujavo. Poslednja je trdnjša in se mrazu bolje v bran postavlja, kakor prva. Če se pa simo tamo nasad zimske salate ne obnese tako, kakor je želeli, ima ta neprilika svoj povod v tem, da so bile sadike za prezimovanje ali prevelike ali premajhne. Ako po dolgi topli jeseni pozna zima nastopi, tako

so se posajene salatne sadike preveč za- in razrastle in ne morejo več zime brez škode prenesti, in lahko pozebejo. Kar se pa tudi takim sadikam rado pripeti, ki so po hladni in kratki jeseni premajhne in preslabe v zimo prišle. Da se tem neprilikam nasproti pride, je treba seme v obrokih od 12—18 dnevov posejati in sicer prvo posejatev konca avgusta. Brž ko najhujši mraz ponehavati začne, se odeja s salate sname, gredice očistijo in vzrahljajo in močno pognojé. Pri ugodnih vremenskih razmerah se more drugo spomlad taka zimska salata najmanj 3—4 tedne prej porezavati, kakor poletna salata, ktere sadike so se še le spomladi sadile.

Francoski sir: fromage de Brie.

Ta sir se visoko obraja pa tudi drago plačuje. Praša se kako se nareja. Toplo mleko izpod krave zjutraj vzame se in s smetano od mleka od poprejšnega večera pomeša in na 30—35° C. segreje. Takemu segretemu mleku se pridene sirišča. Dokler da se mleko do cela vsiri, ostane trdno pokrito. Da se sirovina od sirodke popolnoma odloči, se mora krepko predelati in pregnesti in v podobe stlačiti. Ti kolači ali hlebi so 30 centimetrov široki in po 4 centimetre visoki. Ko se je sirovina v podobe stlačila, se te pokrijejo s pripravno desko in ta s kako težko stvarjo najboljše s snažnimi kameni obloži. Ko se je sirodka odtekla, se siri vzamejo iz podob in v druge jednake podobe vsade, ki so s čistim platnom prekrute. Vsake pol ure se siri nekoliko stisnejo in to stiskavanje toliko krat ponovi, kolikor krat se v 36 urah zgoditi more. Poslednjič se sir še brez platna uro dolgo stiskava in potem ob obeh plateg s soljo vtete, kar se po 24 urah ponovi. Po treh dneh se siri obrišejo in suhi v sod med 10 centimetrov debele plasti iz drobno rezane slame polože. Ta sod se postavi na hladen prostor in tam pusti, da se siri v njem godnjajo, kar se v kakih 6 tednih zgodi. Misli se, da je sir jeseni narejen najboljši, prej ko ne, ker je ob tem času toplota in hlad precej enakomerna.

Sadjerejsko društvo za spodnji Štajer

se je 5. nov. t. l. ustanovilo pri sv. Juriji ob južnej železnici: V ravnateljstvo so izvoljeni gospodje: dr. Ipavio, predsednik, vitez Berks, grajščak, namestnik, V. Jarc, učitelj, tajnik; Praunseis, trgovec, blagajnik; Bizjak (Pečovček), od svitlega cesarja z zlatim križcem obdarovani sadjerejec v Teharskej fari, Franc Lenček, veliki posestnik na Blanici pri Sevnici, in Miha Vošnjak, inženir v Celji, odborniki. Društvena pravila in pristopnice se kmalu natisnejo in razpošljejo. „Slov. Gospodar“ bode glasilo novemu društvu. Kot ustanovniki so vstopili: g. Fr. Lenček, Miha Vošnjak, dr. Josip Serbec. Pri občnem zboru navzoča bila sta tudi

g. Kalman, ravnatelj vinorejske šole mariborske in potovalni učitelj g. Hanzel.

Slabo z biki oskrbljen je Kozijanski okraj, za 3186 krav je komaj 12 bikov licenciranih. Premije prejeli so: Franc Ivanc v Bučah, J. Stadler pri sv. Petru, A. Pečnik v Koprivnici, Fr. Jazbinšek in Senica v Presečnem in Fr. Zakošek v Wiersteinu.

List za konjerejstvo znani „Pferdezüchter“ objavlja v zadnji številki imena, ki so letos za svoje lepe konje v Radgoni, Lipnici, Ljutomeru, Ptujih, Žavci in Sevnici prejeli premije. „Gospodar“ jih začne prihodnjic objavljati.

Dopisi.

Iz Maribora. (Slovensko društvo) je v odborovej seji 5. nov. pod predsedništvom g. dr. Radaja izvolilo g. dr. Glančnika v podpredsednika in denarničarja, in g. Paul Simona v tajnika. Odborniki pa so gospodje: dr. Dominkuš, dr. Gregorčec, Kodela, dr. Al. Gregorič v Ptujih, č. g. Božidar Rajč pri sv. Barbari v Halozah, dr. Josip Serneč v Celji in dr. Prus v Konjicah, namestnika pa: dr. Mlakar v Mariboru in poslanec g. Fluher pri sv. Petru. Za javnost naj služi sledeče poročilo: Sprejemnice so nam vse pošlje, tiska se jih 1000 in se takoj poverjenikom določijo. Poverjenikov želi društvo delavni v vsakej župniji spodnje Štajerske in jih marljivo uže nabira pa tudi udov. Teh boče treba, ako hoče društvo tudi rogoviljenju nemškega „Schulvereinu“ zdatno upreti se, kar je odbor storiti sklenol, da ustreže željam od mnogo strani mu najavljenim. Posebna slov. šolskega društva snovati pa ne kaže in menda treba ni, ker Slov. društvo lahko v okom prihaja „Schulvereinu“ če mu le gmotne podpore ne zmanjka. Društvo hoče tudi pomagati, da se slovenske knjižnice, bralna društva osnujejo, kder treba. Dotični narodnjaki so prošeni, naj se zglasijo pri odboru, da se reči precej loti. Sklene se resolucije obnega zboru takoj izvršiti, pa tudi obeni zbor sklicati v Savinjskih krajih. Sklene se tudi pritožbo vložiti pri ministerstvu pravosodja zoper to, da sodnje slovenskih tiskovin ne priskrbijo, zapisnike s slovenskimi strankami nemški pišejo in slovenske vloge nemški rešujejo. Priredi se tudi brožurica dr. Jos. Sernečeva o potrebi nemščine in slovenščine ter razdeli med narod, da boče boljše zavarovan zoper zapeljevanja nemških kričočev, in naposled sprajme se resolucija zoper celjsko demonstracijo s cesar Jožefovim spomenikom: „Slovenci štajerski v tem, kako se je v Celji cesarju Jožefu stavljal spomenik, ne vidimo nobene „dynastične“ t. j. preuzvišenej cesarske rodolini koristne svečanosti, ampak obšeman „Parteitag“ in zlorabljenje

spomina na cesarja Jožefa za demonstracijo proti sedanjej c. k. vladi, ter obžalujemo, da se je celo c. k. gimnazijska mladež posilila k tej političnej slovesnosti, zadovoljno pa pozdravljamo to, da se c. k. uradniki službeno niso udeležili, Slovenci v Celji in okolici pa izostali.“

Iz Celja. (Kedar ljude besnijo. — Celjski lisjak), je najbolje, da jih pametnjaki na miru pustijo, dokler se prvi sami ne pomirijo. Jednako storili so Slovenci tukaj in v okolici. Naši liberalci, nemčurji in nemškutarji niso smeli na „Parteitagu“ divjati, zato so se skrili za cesar Jožefov spomenik, da se nekoliko potolažijo, da gre z njimi povsod v Avstriji rakovo pot. Slovenci so mirni ostali, niso razsvetili oken, ne ravobesili zastav; nikoli ni bilo tako malo slovenskih kmetov v Celji, kakor v nedeljo 29. oktobra. Zato so pa nemčurji delali, kar so hoteli: govorili, upijali, zastave razobešali, godli, streljali, peli in pili. Nemške cerkvi so navesili na zvonik 8 črnorudeče-žoltilih prekucniških zastav od l. 1848. Oj, oj! Čujte! Grdo je tudi to, da so gospodje, ki cesarjev kruh jedó in tudi od slovenskih davkeplačilcev živijo, se te demonstracije zoper sedanjo cesarjevo vlado udeležili. Gimnazijski ravnatelj je celo šolsko mladež vlačil k svečanosti. Izmed Slovencev so vlovili nemčurji Lenkota v Levcu, da je nekaj slovenskih otrobov zvezal. Nemčurji so toraj demonstracijo završili, a opravili niso nič. Marsikateremu je v pondeljek glava in možnja bolela! Pomniti je pa treba, da so cesarske zastave in boje v Celji, ki živi mnogo le od c. k. gospode, tokrat bile — bele vrane! — „Cillierca“ je nekdanj psovala na „Gospodarstveno prilogo“ češ, da ni kaj posebnega. No, sedaj sama po njej lovi, za svojega paglavca: „Celjskega lisjaka“ in po sili „Kmetkega prijatelja“, ter je celo zadnjo številko ponatisnola od besede do besede pa ni črhnila, da jo je „Gospodarju“ vzela in si tako sinčeka s tujim peresjem našemala. To kaže, da je dr. Glantschnigg nezmožen gospodarstvenih sestavkov za kmete pravilno in poljudno spisovati. On zna samo na slovenske domoljube psovati pa v lastno skledo pljuvati. Dostavek uredništva: zoper takšno ponatiskovanje se pritožimo pri kmetijski družbi in če treba pri sodnji.

Od Celja. (Ognjegasci v Vojniku) so pri svitlem cesarji prosili podpore in bili so uslišani. Da so pri slovenskih duhovnikih iskali in dobivali pomoči, ni treba omenjati. Da so tudi drugi darovalci prilagali za sicer človekoljubni namen, zastopi se pač samo ob sebi. Naj bi še pri krščanskih, avstrijskih mislečih in toraj Slovincem pravičnih Nemcih zamogli dobiti denarja, zvedeli smo, da so se v ta namen